

PCPR
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
we Wrześni

**STAROSTWO POWIATOWE
WE WRZEŚNI**

16-01-2026

L. dz. 1859/26 Ilość zał.

Podpis

50 p. D. Lewandowska

18.01

Września, dn. 15.01.2026 rok

Rada Powiatu Wrzesińskiego

BPZ.012.1.2026

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni zgodnie z art. 76 ust.4 pkt. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku w załączeniu przekazuje Sprawozdanie z Efektów Pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej we Wrześni za 2025 rok.

DYREKTOR
Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie
Olga Krukowska

Sprawę prowadzi: Justyna Wasielewska koordynator Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej tel. 500535577.

SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ WE WRZEŚNI ZA ROK 2025

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z dnia 2025 roku, poz. 49) nakłada na powiat obowiązek zapewnienia dziecku pieczy zastępczej, gdy opieki i wychowania nie mogą zapewnić rodzice.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 wymienionej ustawy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację zadania na podstawie art. 190 ustawy.

Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Wrzesińskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni. W wymienionej jednostce funkcjonuje Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Zgodnie z założeniami ustawy formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- Rodzina zastępcza:
 - spokrewniona,
 - niezawodowa,
 - zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- Rodzinny dom dziecka.

Funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej pełnią dziadkowie lub pełnoletnie rodzeństwo dziecka.

Rodzinę zastępczą niezawodową tworzą dalsi krewni, np. ciocia, wujek, albo osoby niespokrewnione.

Rodzinę zastępczą zawodową tworzą osoby niespokrewnione z dzieckiem, a jedna z osób tworząca tę rodzinę otrzymuje wynagrodzenie z tytułu wykonywanej pracy.

Zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego przyjmuje dzieci pod opiekę w sytuacjach nagłych i zajmuje się nimi przez krótki okres czasu, tj. do momentu wydania przez sąd postanowienia o ich dalszych losach.

W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej umieszcza się w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, małoletnie matki z dziećmi, dzieci na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawie nieletnich.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, co do zasady, następuje na podstawie orzeczenia sądu. Rodzina zastępcza nie posiada pełni praw rodzicielskich, a ograniczenie władzy rodzicielskiej nie pozbawia rodziców biologicznych określonych praw i obowiązków

dotyczących podejmowania decyzji w istotnych dla dziecka sprawach, między innymi: wyrażania zgody na leczenie lub przeprowadzenie zabiegu, wyboru kierunku edukacji, złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego czy paszportu. Rodzice biologiczni zachowują też prawo do kontaktu z dzieckiem.

Opieka rodziny zastępczej jest tymczasowa, z założenia nastawiona na powrót dziecka do rodziny biologicznej. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, za zgodą rodziny zastępczej może przebywać w dotychczasowej rodzinie, jeżeli kontynuuje naukę lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
4. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
5. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo–wychowawczej typu rodzinnego;
6. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
7. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
8. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
9. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi;

10. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
11. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
12. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
13. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
14. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
15. Zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
16. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
17. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
18. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
19. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;
20. Wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w art. 38 d ust. 1, ich aktualizacja i usuwanie.

W kolejnych punktach niniejszego sprawozdania przedstawiono sposób realizacji zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni w roku 2025.

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu wrzesińskiego funkcjonowało ogółem 70 rodzin, w których przebywało 107 dzieci. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w powiecie wrzesińskim funkcjonowały 64 rodziny, w których przebywało 99 dzieci.

Poniższa tabelka przedstawia rodziny zastępcze według form pieczy zastępczej stan na 31 grudnia 2025 roku.

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewniona	38	54
Niezawodowa	24	35
Zawodowa	1	3
RDD	1	4
Razem	64	99

W 2025 roku sąd ustanowił łącznie 10 rodzin, w tym 6 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 9 dzieci, 4 rodziny zastępcze niezawodowe dla 4 dzieci. Łącznie w rodzinach umieszczono 13 dzieci. W okresie sprawozdawczym przekształcono jedną rodzinę zastępczą niezawodową do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej a także z jedną rodziną zawodową zawarto umowę na prowadzenie rodzinnego domu dziecka. Na dzień 31.12.2025 r. w RDD przebywało 4 podopiecznych.

Rozwiązane zostały 2 rodziny zastępcze spokrewnione i 4 rodziny zastępcze niezawodowe. 12 wychowanków opuściło pieczę zastępczą z powodu:

- usamodzielnienia się wychowanków (5 wychowanków),
- powrotu do rodziny naturalnej (3 dzieci)
- przysposobienia dziecka (1 dziecko),
- zmiana formy pieczy zastępczej (3 dzieci).

Orzeczeniem o niepełnosprawności legitymowało się 8 podopiecznych, w tym jedno dziecko posiadało orzeczenie o niepełnosprawności do końca października 2025 r.

W rodzinnej pieczy zastępczej dzieci były umieszczane z różnych powodów, głównie było to uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie, zaniedbanie opiekuńczo – wychowawcze, śmierć rodzica.

W okresie sprawozdawczym 70 rodzin objętych było opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (narastająco od początku roku). W 2025 roku na tym stanowisku były zatrudnione 4 osoby. Koordynatorzy służyli rodzinom zastępczym wsparciem i pomocą w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, ukierunkowywali rodziny w działaniach mających na celu realizację zadań wynikających z pieczy zastępczej. Praca z rodzinami zastępczymi stanowiła działania związane z aktualną sytuacją rodzin i była ona skoncentrowana na

rozwiązywaniu problemów na bieżąco zgłaszanych przez rodziców zastępczych. Podczas tych spotkań omawiana była sytuacja dziecka, ewentualne trudności opiekuńczo-wychowawcze, jego sytuacja zdrowotna i edukacyjna. Koordynatorzy inicjowali także spotkania dzieci z rodzicami biologicznymi na terenie PCPR we Wrześni. Pomagali członkom rodzin we wzmacnianiu wzajemnego kontaktu i rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Informowali również o możliwościach specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i ich opiekunów.

8 rodzin zastępczych (8 wychowanków) objętych było natomiast opieką pedagoga. W rodzinach tych przebywali i nadal przebywają wychowankowie powyżej 18 roku życia.

1. Działalność diagnostyczno-konsultacyjna, prowadzenie naboru, kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnych form pieczy zastępczej

PCPR we Wrześni prowadzi ciągły nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W 2025 roku odbyły się dwa szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze. Szkolenia były prowadzone na podstawie Programu Szkoleniowego „Rodzina”, zatwierdzonego przez MPiPS decyzją nr 17/2023/RZ z dn. 21.11.2023 roku. Szkolenia prowadzone były przez wykwalifikowanych trenerów zastępczego środowiska.

W roku sprawozdawczym Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadził postępowanie kwalifikacyjne w stosunku do 22 osób, w tym 10 postępowań kwalifikacyjnych prowadzonych było na prośbę sądu, 4 postępowania zostały wszczęte na wniosek kandydatów.

Jedna rodzina zastępcza niezawodowa złożyła wniosek o przekwalifikowanie na zawodową rodzinę zastępczą i otrzymała pozytywną wstępną kwalifikację.

Jedna osoba otrzymała negatywną wstępną kwalifikację. Jedna kandydatka na spokrewnioną rodzinę zastępczą nie dała rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej nad dzieckiem. Jedno małżeństwo po otrzymaniu pozytywnej wstępnej kwalifikacji zrezygnowało z pełnienia funkcji w przyszłości z rodziny zastępczej, kierując się dobrem swojego dziecka. W stosunku do trzech osób kwalifikacja nie została wszczęta pomimo prośby sądu, gdyż kandydaci nie wyrazili na to zgody, o czym został poinformowany właściwy sąd. W stosunku do jednej rodziny procedura kwalifikowania nie została zakończona ze względu na powrót dziecka do rodziny biologicznej.

2. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodzinnych form pieczy zastępczej oraz funkcjonującym rodzinom zastępczym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewniał badania psychologiczne kandydatom oraz rodzinom zastępczym. Badania psychologiczne były wykonywane przez psychologa zatrudnionego w PCPR we Wrześni. Badania były wykonywane zgodnie z procedurą sporządzania opinii o predyspozycjach

i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (Załącznik nr 1.1 do Zarządzenia nr 6/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni z dnia 30 marca 2023 r.).

W 2025 psycholog PCPR wykonał 20 badań psychologicznych, z czego 11 badań wykonano osobom sprawującym rodziną pieczę zastępczą oraz 9 badań kandydatów.

W wykonanych badaniach psychologicznych wykorzystano następujące narzędzia: Popularny Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej, Kwestionariusz CISS, Kwestionariusz Komunikacji Małżeńskiej, Skalę Uczuć Pozytywnych i Negatywnych SUPIN, Kwestionariusz Komunikacji Społecznej, Skala Postaw Rodzicielskich, CUIDA, EPQ-R, Test Kompetencji Rodzicielskich oraz Kwestionariusz Stylów Przywiązania, Kwestionariusz Ustosunkowań. W prowadzonych badaniach stosowano również wywiad i obserwację.

3. Zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni organizowało szkolenia dla rodzin zastępczych. W 2025 roku zorganizowane zostały dwa szkolenia: „Regulacja emocji dziecka. Metody relaksacyjne” oraz „Efektywna komunikacja oraz wyrażanie emocji przez rodziców”. W szkoleniach wzięło udział łącznie 55 rodziców zastępczych. Podczas jednego szkolenia rodzice zastępczy mieli możliwość zabrania ze sobą swoich podopiecznych, dla których przygotowane zostały animacje. Skorzystało z tego 20 dzieci. Na organizowane formy doskonalenia podnoszące kwalifikacje rodziców zastępczych, zapraszani są wszyscy opiekunowie.

Elementy szkoleniowe są także wprowadzane podczas każdego spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych. W 2025 roku poruszono tematy dotyczące: skutecznej komunikacji w okresie buntu i dojrzewania, sposobów redukowania nadmiernego korzystania z telefonu przez dziecko, sposobów wypracowywania samodzielności u dzieci, zostały omówione przykładowe gry planszowe jako narzędzie do rozmowy o trudnych sprawach, poruszono kwestie wypalenia rodzicielskiego, emocji, agresji wśród dzieci, sposobów rozwiązywania konfliktów między dziećmi.

4. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grupy wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Organizator zapewniał rodzinom zastępczym możliwość skorzystania z udziału w spotkaniach grupy wsparcia. Odbyło się 10 spotkań w ramach grupy wsparcia. W 2025 roku podczas spotkań poruszone zostały następujące tematy:

11.01.2025 r. – Jak odkleić dziecko od telefonu?

08.02.2025 r. – Skuteczna komunikacja w okresie buntu i dojrzewania;

15.03.2025 r. – Logopedyczne przygody dla prawidłowej mowy;
17.05.2025 r. – Jak wypracować samodzielność u dzieci?
14.06.2025 r. – Gry planszowe jako narzędzie do rozmowy o trudnych sprawach;
13.09.2025 r. – Wypalenie rodzicielskie;
11.10.2025 r. – Emocje na płótnie;
08.11.2025 r. – Bije, gryzie, szczypie... Jak radzić sobie z agresją wśród dzieci?
13.12.2025 r. – Sposoby na rozwiązywanie konfliktów między dziećmi;

26.04.2025 r. – spotkanie grupy wsparcia odbyło się w Kołaczku. Rodziny zaproszone zostały do kina na film pt. „Wojna z dziadkiem”. Rodziny miały również możliwość zwiedzenia Izby Wł. St. Reymonta, mieszczącej się w budynku Pałacu oraz Muzycznego Poddasza. Rodziny na zakończenie spotkania zostały zaproszone na kawę, herbatę i ciasto, gdzie podczas rozmowy miały możliwość wymiany swoich doświadczeń. Spotkanie miało charakter integracyjny.

Rodziny zastępcze każdorazowo były informowane o terminach spotkań grup wsparcia przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto otrzymały harmonogram spotkań grup wsparcia.

5. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym realizowało poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w następujący sposób:

- Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej regularnie spotykali się z rodzinami zastępczymi w ich miejscu zamieszkania w celu omówienia sytuacji dzieci oraz omówienia bieżących problemów. Koordynatorzy udzielali na bieżąco rodzinom zastępczym poradnictwa w zakresie zgłaszanych problemów.
- W razie poważniejszych problemów rodziny zastępcze miały możliwość skorzystania ze wsparcia pedagoga oraz psychologa. Poradnictwo takie odbywało się w ramach rozmów indywidualnych lub spotkań obejmujących pracowników PCPR oraz pedagogów szkolnych, kuratorów, rodziców biologicznych.
- Poradnictwo także odbywało się w ramach rozmów psychoedukacyjnych, wspierających prowadzonych zarówno z rodzicami zastępczymi, jak i dziećmi przebywającymi w rodzinie zastępczej. Każdorazowo interwencja psychologa lub pedagoga poprzedzona była rozmową z rodziną zastępczą i rozpoznaniem problemu.

Stosowane metody dopasowane były do zgłaszanych przez rodzinę problemów oraz wieku dziecka.

- Prowadzone przez PCPR poradnictwo polegało niejednokrotnie również na zdiagnozowaniu problemów oraz wskazaniu odpowiednich metod radzenia sobie z nimi. Pracownicy PCPR na podstawie pracy z rodziną zastępczą, obserwacji dziecka, informacji przekazywanych ze szkoły wskazywali dalsze sposoby uzyskiwania pomocy specjalistów (np. diagnoza w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, skorzystanie z pomocy psychoterapeuty dziecięcego, psychiatry, logopedy, neurologa, itp.).
- W okresie sprawozdawczym udzielono wsparcia 39 rodzinom zastępczym, łącznie udzielono 53 porad.

Od czerwca 2025 roku w tutejszym Centrum zatrudniony jest terapeuta systemowy na podstawie umowy zlecenia. Do jego zadań należy prowadzenie psychoterapii systemowej dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W praktyce oznacza to, że terapeuta systemowy nie pracuje tylko z jedną osobą, ale z całą rodziną. Dzieci umieszczone w pieczy często przeszły trudne doświadczenia (zaniedbanie, przemoc, utratę rodziny biologicznej), mają trudności z zaufaniem, regulacją emocji, zachowaniem, mogą mieć trudności z przywiązaniem do nowych opiekunów. Z kolei rodziny zastępcze mogą czuć się przeciążone nowymi obowiązkami i pojawiającymi się problemami. Często potrzebują wsparcia w radzeniu sobie z trudnymi zachowaniami dzieci. Uczą się jak budować bezpieczną więź z dzieckiem z trudną przeszłością. Terapia systemowa ma charakter długofalowy i pomaga rodzinie zastępczej lepiej zrozumieć dziecko. Z kolei dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej pomaga w budowaniu więzi z nową rodziną oraz w poczuciu bezpieczeństwa. Natomiast wszystkim członkom rodziny pomaga w lepszym radzeniu sobie z emocjami, stresem, trudnościami wychowawczymi czy w budowaniu wspierającej relacji.

Od czerwca br. terapeuta systemowy podjął pracę z trzema rodzinami:

- rodzina spokrewniona z dwójką dzieci umieszczonych w pieczy,
- rodzina niezawodowa z trójką dzieci umieszczonych w pieczy,
- rodzina niezawodowa z jednym biologicznym dzieckiem i dzieckiem umieszczonym w pieczy.

6. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej ma obowiązek, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy lub raz na 3 miesiące w przypadku dzieci do 3 roku życia, dokonywać oceny sytuacji dziecka

umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej i informować sąd o całokształcie sytuacji dziecka. Do wzięcia udziału w ocenach zapraszani są rodzice zastępczy, rodzice biologiczni, którzy nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, przedstawiciele szkół, ośrodków pomocy społecznej – pracownicy socjalni lub asystenci rodzin, kuratorzy, przedstawiciel Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu, PCPR finansujące pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Pracownicy instytucji znajdujących się w znacznym oddaleniu od siedziby PCPR mają możliwość uczestniczenia w posiedzeniu zespołu dokonującego oceny sytuacji dziecka w formie zdalnej. Informacja taka jest zawierana w zaproszeniu. W razie braku możliwości uczestniczenia pedagogów szkolnych czy pracowników ops w zaproszeniu zawarta jest prośba o pisemną informację na temat dziecka, współpracy z rodziną zastępczą oraz współpracy z rodziną naturalną. Prośba o przekazanie opinii jest wysyłana z około miesięcznym wyprzedzeniem, co pozwala pracownikom tych instytucji na przygotowanie w/w opinii.

Do tej pory w ocenach sytuacji dziecka w formie zdalnej brali udział przede wszystkim pracownicy Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu. Zdarzyło się natomiast, że korzystali z takiej możliwości pracownicy innych instytucji (np. PCPR w Środa Wlkp).

W trakcie posiedzenia zespołu dokonującego oceny sytuacji dziecka tworzony jest protokół opisujący bieżącą sytuację dziecka, który podpisują wszyscy uczestnicy posiedzenia. W protokołach zawierane są również zapisy o uczestnictwie przedstawicieli instytucji w formie zdalnej. W protokole zawarta jest informacja na temat opinii zespołu, czy istnieje zasadność dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, czy też pobyt nie jest zasadny. W oparciu o protokoły tworzone są opinie o zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, które są przesyłane do właściwego sądu, a także do innych powiatowych centrów pomocy rodzinie (w przypadku, jeśli pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest finansowany przez inny powiat).

W 2025 roku zorganizowano 185 posiedzeń zespołów oceniających sytuację dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu wrzesińskiego.

7. Zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku realizowało poradnictwo mające na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego w następujący sposób:

- Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej regularnie spotykali się z rodzinami zastępczymi w ich miejscu zamieszkania w celu omówienia sytuacji dzieci oraz omówienia bieżących problemów. Koordynatorzy udzielali na bieżąco rodzinom

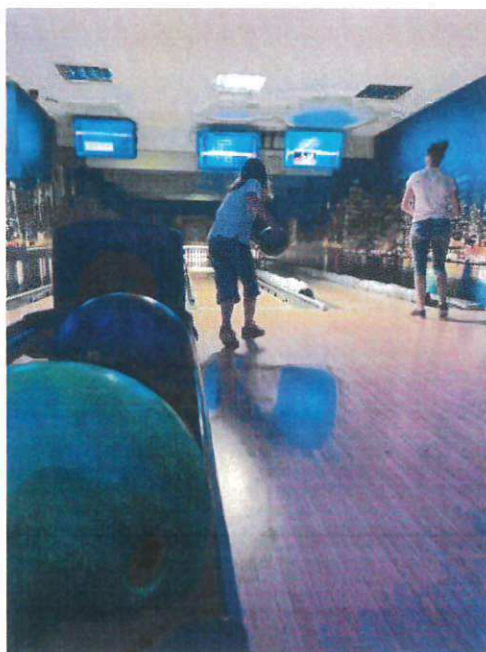
zastępczym poradnictwa w zakresie zgłaszanych problemów. Przekazywali także informacje w ramach zespołu ds. pieczy zastępczej na temat bieżącej sytuacji, trudności doświadczanych przez rodziców zastępczych.

- Rodziny zastępcze miały możliwość skorzystania ze wsparcia pedagoga oraz psychologa. Odbywało się to na wniosek koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub na prośbę samej rodziny.
- W razie doświadczania poważnych trudności, kryzysu w rodzinie zastępczej organizowane były niezwłocznie spotkania. W spotkaniach tych uczestniczyły wszystkie osoby, które miały wpływ na sytuację dziecka lub mogły zaproponować rodzinie wsparcie lub działania naprawcze (głównie pracownicy PCPR, pedagodzy szkolni, kuratorzy, asystenci rodziny lub pracownicy socjalni, a także rodzice biologiczni oraz dalsi członkowie rodziny, którzy wspierają rodziców zastępczych w procesie wychowawczym).
- Poradnictwo dotyczące wypalenia zawodowego odbywało się w formie rozmów psychoedukacyjnych oraz wspierających, dotyczących radzenia sobie ze stresem, dbania o własne potrzeby, nazywania swoich emocji.
- Formą przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu u rodzin zastępczych były również prowadzone cyklicznie grupy wsparcia. Rodzice mieli podczas tych spotkań możliwość wypowiedzenia się na temat doświadczanych trudności, uzyskania wsparcia grupy, otrzymania zapewnienia, że inni również doświadczają podobnych trudności. Rodziny zastępcze korzystając z możliwości uczestniczenia w grupach wsparcia miały możliwość skorzystania z doświadczenia rodziców zastępczych z dłuższym stażem.

W 2025 roku w ramach przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu rodzice zastępczy mieli możliwość uczestniczenia w seansie filmowym w Gminnym Ośrodku Kultury w Kołaczku. Uczestnicy spotkania zwiedzili również Izbę Pamięci Władysława Stanisława Reymonta oraz Muzyczne Poddasze.

Odbyły się również wspólne wyjścia na kręgle do kręgielni „Podkręcona kula” we Wrześni. Po kręglach rodziny spotkały się na pizzę.

W październiku rodzinom zastępczym zaproponowano spacer po lesie na terenie Żerkowsko - Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. Dzieci miały możliwość posłuchania opowieści leśniczego z Ośrodka Edukacji Leśnej w Czeszewie o mieszkańcach lasu, zobaczyć z bliska i dotknąć poroży oraz eksponatów zwierząt, a także wirtualnie przenieść się w leśny świat dzięki specjalnym okularom VR. Wędrówka wzdłuż Warty rozpoczęła się przeprawą promową a zakończyła się wspólną integracją przy ognisku- z pieczeniem kiełbasek, ciepłą herbatą i rozmowami.

8. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;

W okresie sprawozdawczym udało się pozyskać 7 wolontariuszy. Dwoje z nich złożyło wnioski o wszczęcie procedury kwalifikowania ich do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i w chwili obecnej pełnią taką funkcję dla jednego dziecka. Jedna wolontariuszka zrezygnowała z pracy ze względu na stan zdrowia, kolejna nie podjęła z nami współpracy. Z pomocy wolontariusza w okresie sprawozdawczym skorzystała jedna rodzina – pomocą zostało objętych 3 podopiecznych. Dwie wolontariuszki zgłosiły się do tutejszego Centrum pod koniec grudnia 2025 r. Porozumienie wolontariackie zostało z nimi podpisane na okres od 02.01.2026 r. do 31.12.2026 r. Pomoc wolontariuszy dotyczy głównie organizowania korepetycji z matematyki i języka angielskiego.

W ramach organizowania dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy nawiązana została współpraca z Wrzesińskim Centrum Wolontariatu oraz z Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

9. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni współpracowało z Wielkopolskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Poznaniu. Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych z uregulowaną sytuacją prawną zgłoszone zostały do w/w Ośrodka. W roku 2025 r. zostało zgłoszonych 18 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną celem kwalifikacji do adopcji. Dzieci te wcześniej przebywały w niezawodowych rodzinach zastępczych. Dwoje dzieci zostało zgłoszone do WOA w Poznaniu w ramach poszukiwania miejsca w pieczy zastępczej na zlecenie Sądu Rejonowego we Wrześni. W wyniku tych działań zostały one przysposobione.

Z dzieci przebywających w niezawodowych rodzinach zastępczych jedno dziecko zostało przysposobione.

10. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;

W przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku, PCPR zapewnia rodzinę pomocową do opieki nad dziećmi. W 2025 roku nie było konieczności organizowania opieki nad dzieckiem z ww. wymienionych powodów.

2

11. Dokonywanie oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Ocena rodziny zastępczej odbywała się w następujący sposób:

- Rodzina zastępcza była pisemnie zapraszana przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na dokonanie oceny w wyznaczonym terminie.
- Ocena rodziny dokonywana była przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, psychologa i pedagoga przy obecności rodziny zastępczej.
- Obecność rodziny zastępczej przy dokonywaniu oceny rodziny nie była obowiązkowa, więc nie wszystkie rodziny skorzystały z takiej możliwości.
- Podczas oceny omówione zostało to, w jaki sposób rodzina zastępcza wywiązuje się ze swoich obowiązków wobec dziecka w wyznaczonych obszarach. Rodzina zastępcza podczas rozmowy była proszona o podanie przykładowych sytuacji ilustrujących oceniane obszary.
- Podczas spotkania rodzinie zastępczej była przedstawiana dokonana ocena. W przypadku obecności rodziców na konsultacji – otrzymali oni na koniec spotkania podpisaną przez wszystkich uczestników ocenę. W przypadku nieobecności rodziny dokonana ocena została wysyłana pocztą za potwierdzeniem odbioru. W obydwu przypadkach rodziny zastępcze zostają pouczone o możliwości złożenia zażalenia do Starosty Wrzesińskiego.

W okresie sprawozdawczym Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonał 31 ocen rodzin zastępczych. Dwie rodziny zostały ocenione negatywnie. Po pół roku ponownie zostały one poddane ocenie i uzyskały ocenę pozytywną. Pozostałe rodziny uzyskały ocenę pozytywną.

12. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

PCPR we Wrześni współpracował z ośrodkami pomocy społecznej, sądami rodzinnymi i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, instytucjami kultury. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej polegała m.in. na wymianie informacji o dzieciach oraz o rodzicach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, na konsultowaniu planów pomocy dziecku z asystentami rodziny lub pracownikiem socjalnym. Pracownicy ops byli również zapraszani na oceny sytuacji dziecka. Współpraca z sądami polegała w szczególności na działaniach w zakresie zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Rodzinni kuratorzy zawodowi zapraszani byli na oceny sytuacji dziecka. Współpraca z Wielkopolskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Poznaniu polega m.in. na wymianie informacji o dzieciach zgłoszonych przez Centrum do przysposobienia. Pracownicy WOA brali również udział w ocenach sytuacji dziecka.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pozostawali w stałym kontakcie telefonicznym i osobistym z wychowawcami klas oraz pedagogami szkolnymi. Wymienieni pracownicy szkoły uczestniczyli także w ocenie sytuacji dziecka. W 2025 roku Centrum kontynuowało współpracę z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Kołaczkanie. Dzięki wsparciu firm oraz osób indywidualnych z terenu powiatu wrzesińskiego (m.in. Aguila Września, M. Kosmala) możliwe było wyjście na kręgle do kręgielni „Podkręcona kula”. W okresie sprawozdawczym została nawiązana również współpraca z Ośrodkiem Edukacji Leśnej w Czeszewie, dzięki której został zorganizowany spacer na terenie Żerkowsko – Czeszewskiego Parku Krajobrazowego.

13. Szkolenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej mieli zapewniony dostęp do szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji. Wyżej wymienieni koordynatorzy uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach, webinarach z zakresu pracy z dziećmi i rodziną. Były to m.in.:

- „Dom sercem pisany – o sile rodzin zastępczych, które dają skrzydła”,
- „Mediacje sądowe i poza sądowe”,
- „Zauważyć, zareagować, pomóc. Jak chronić dziecko przed krzywdzeniem?”,
- „Zarządzanie stresem”,
- „Uzależnienia cyfrowe. Między kontrolą a towarzyszeniem”,
- „Wsparcie dziecka w sytuacji rozstania rodziców”,
- „Model wczesnego usamodzielniania wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej”,
- „Warsztat poświęcony innowacyjnemu programowi profilaktycznemu <CUDER>”,
- Wielkopolskie Spotkanie Organizatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- „Być świadomym rodzicem zastępczym- współczesne wyzwania”,
- „Dbam o dobro dziecka. Znam reguły rozwoju seksualnego dziecka, wiem, co może pójść nie tak i jak temu zaradzić”,
- „Lepsze jutro dla osób w spektrum autyzmu”,
- „Relaksacja i regulacja emocji”,
- Gry – wyzwania życia”,
- „Rodzicielstwo i dzieciństwo w świecie cyfrowym”,
- „Wizerunek, komunikacja w mediach społecznościowych i na stronach internetowych”,
- Cykl webinarów dot. promowania rodzicielstwa zastępczego,
- „Świat cyfrowy a rozwój dziecka. O minimalizowaniu zagrożeń i budowaniu pozytywnych relacji”,

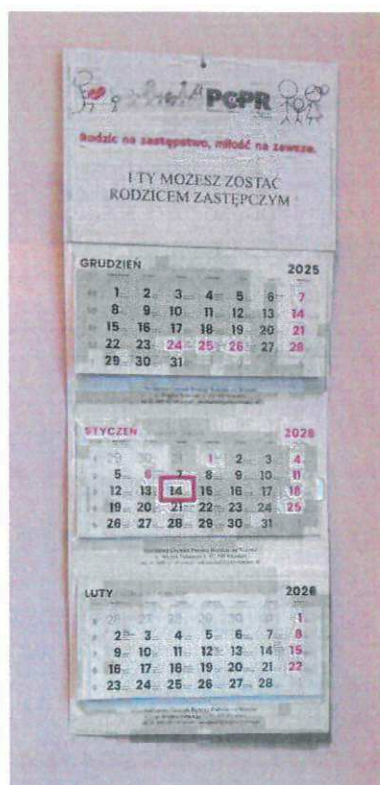
- „Bije, gryzie, szczypie. Jak sobie radzić z agresją wśród dzieci”,
- „Mobbing w środowisku pracy – istota i czynniki ryzyka. Antymobbing – warunki i sposoby skutecznego zapobiegania i interweniowania”.

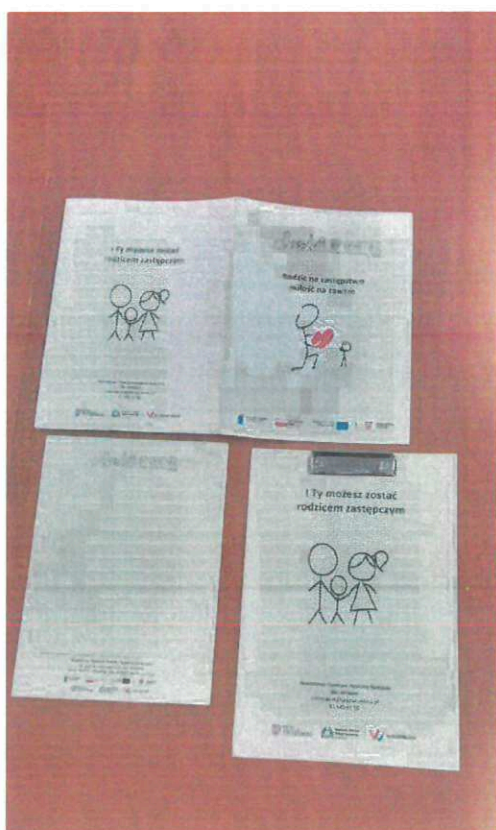
14. Inne działania

W ramach popularyzacji rodzicielstwa zastępczego w 2025 roku pracownicy Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej roznosili ulotki dotyczące rodzicielstwa zastępczego. W prasie – „Przegląd Powiatowy” zamieszczone zostały artykuły dotyczące rodzicielstwa zastępczego oraz poszukiwania kandydatów na rodzinę zastępczą. Na profilu społecznościowym Facebook również umieszczane były m.in. informacje dotyczące spotkań w ramach grup wsparcia, czy informacje o wydarzeniach. Tutejsze Centrum zwróciło się również z prośbą do dyrektorów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z terenu powiatu wrzesińskiego z prośbą o umieszczenie na platformie E-Dziennik apelu dotyczącego poszukiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Ponadto w ramach promowania rodzicielstwa zastępczego pracownicy Zespołu do spraw Rodzinnej Pieczy zastępczej roznosili ulotki promujące rodzicielstwo zastępcze oraz udzielali informacji na ten temat podczas „Niedzieli z Powiatem”, czy targów „Rolnicza Jesień”.

W ramach realizowanego projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie konińskim” wykonane zostały materiały promujące rodzicielstwo zastępcze, m.in. wizytówki, kalendarze na 2026 rok, koszulki, teczki wraz z notatnikiem, puzzle, parasole, magnesy na lodówkę oraz clipboardy.

W dniu 30 maja 2025 roku odbył się piknik dla rodzin zastępczych z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego na Campingu „Lipówka” przy ul. Świętokrzyskiej we Wrześni. Na

dzieci czekały liczne atrakcje oraz smaczny poczęstunek. Rodzice zastępczy mieli okazję spotkać się i wymienić doświadczenia. Jednej rodzinie zastępczej wręczono statuetkę jako wyraz podziękowania za pracę na rzecz dziecka.

Na początku września Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował Rajd Rowerowy Rodzin Zastępczych. Rajd ze względu na pogodę został odwołany, ale jego uczestnicy spotkali się w gospodarstwie agroturystycznym „Alpaki u Agi” w Słomówku. Dzieci wraz z opiekunami wspólnie spędziły czas wśród sympatycznych alpак, ciesząc się swoim towarzystwem i ciepłą atmosferą. Wszyscy podopieczni otrzymali drobne upominki. Odbyło się również losowanie nagród: plecaków, zapieć i pokrowców rowerowych, kasków oraz roweru ufundowanego przez firmę GTC z Pyzdr.

Pod koniec listopada w Centrum Badań i Rozwoju Nowoczesnych Technologii w Grzmysławicach zorganizowana została zabawa Andrzejkowa dla podopiecznych przebywających w pieczy zastępczej. Dla dzieci przygotowane były różne atrakcje, m.in. wata

cukrowa, malowanie twarzy, zaplatanie warkoczyków czy robienie tatuaży oraz zabawy z animatorem.

Rodziny zastępcze miały również możliwość udziału w konferencji pod nazwą „Zauważyć, zareagować, pomóc. Jak chronić dziecko przed krzywdzeniem?”, która została zorganizowana pod koniec listopada 2025 r. przez tutejsze Centrum w Centrum Badań i Rozwoju Nowoczesnych Technologii w Grzymysławicach. Skorzystały z tego dwie rodziny zastępcze.

W okresie sprawozdawczym Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizował dwa szkolenia dla rodziców biologicznych podnoszące ich kompetencje rodzicielskie mających dzieci umieszczone w pieczy zastępczej lub zagrożonych ich umieszczeniem w pieczy. W szkoleniu uczestniczyły 32 osoby. W warsztacie wzięły udział 4 osoby, które mają umieszczone dzieci w pieczy zastępczej. Szkolenie prowadzone było przez koordynatorów Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej w ramach programu szkoleniowego „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” podnoszącego kompetencje rodzicielskie.

W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło do realizacji projektu unijnego pod nazwą: „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej”. Czas trwania projektu to okres 6 lat. W okresie sprawozdawczym w ramach projektu wykonano diagnozę pogłębioną przez psychologa dla 9 podopiecznych. Konsultacji logopedycznej poddanych zostało 14 dzieci. W ramach zajęć z Integracji Sensorycznej 18 dzieci uczestniczyło w spotkaniach z terapeutą SI. 13 dzieci skorzystało z konsultacji psychoterapeutycznej. Jeśli chodzi o wsparcie dla opiekunów zastępczych, to z poradnictwa psychoterapeutycznego skorzystało 18 rodziców zastępczych. Wychowankom, którzy są w procesie usamodzielnienia zaproponowano udział w psychoterapii, z którego skorzystało 11 pełnoletnich wychowanków. Trzy osoby miały również możliwość zrobienia kursu prawo jazdy.

W ramach projektu zorganizowany został wyjazd do Wrocławia dla rodziców zastępczych, dzieci oraz ich najbliższego otoczenia. Z tej formy wsparcia skorzystało 23 opiekunów zastępczych, 29 dzieci. W okresie sprawozdawczym z udziału w projekcie skorzystało 115 osób, 177 razy udzielono różnego rodzaju wsparcia.

W ramach projektu zostało zatrudnionych również dwóch pedagogów pełniących funkcję koordynatora usamodzielnień. Do ich zadań należy m.in. udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej oraz wychowankom pozostającym w procesie usamodzielnienia, w tym wychowankom przebywającym w mieszkaniach treningowych, pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych problemów zgłaszanych przez wychowanków, wspieranie ich w drodze do samodzielności, motywowanie i wspieranie podopiecznych w osiąganiu wyznaczonych celów. Ponadto koordynatorzy nawiązali kontakt z wychowankami, którzy opuścili już pieczę zastępczą - monitorują i wspierają ich w pojawiających się trudnościach związanych z samodzielnym życiem.

Pracownicy Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym mieli możliwość udziału w 7 spotkaniach superwizyjnych zorganizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu.

Wyznaczniki działań na 2026 rok:

1. Prowadzenie działań promujących rodzinne formy opieki w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub rodziny zastępczej zawodowej;
2. Podnoszenie umiejętności rodzin zastępczych w zakresie opieki i wychowania dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
3. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu doskonalenie ich umiejętności zawodowych;
4. Prowadzenie działań w ramach realizacji projektu pod nazwą „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej”;

DYREKTOR
Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie
Olga Krukowska

Sporządziła:

Koordynator
Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej
Pedagog
mgr Justyna Wasielewska

